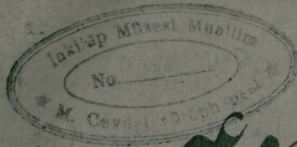

۱۵ نبدان ۱۳۳۹ - ۱۹۲۳

صافی ۷۴-۸

در دنجی جلد

کتابخانه

متارکمی زشتوی [۱] مصالحه سده مقلب اولدیی
کی روسیه ایله دخی متارکه اساسی قورولدی.
«یاش» معاهدهسی [۲] ۱۰۶۸ پ «سنه سی
وقوعاته داخلدر.

سنه سرفهمده استانبولده نفس بادشاهی به
قارشی برسوه قصد وقوی دیان دقت خانداندنر :
دیع الاخرک یکرمنجی کونی سلطان سلیم ثبات
«ایاصوفیه» به سلاطی اجرا ایشی ومحل
هایونددی موقعته اولطوردیی صبرده جلمک
صدر مرابنده بونان جماعت ایچندن «برفر
بجول الاصل مغری» سنترادا اولورکن جیبندن
بردمر مسکت کوللهی چیقاروق «اششکا ونظر»
صورزنده باغیرددن صورکه کوللهی نفس هایونه
طوخری آتش ورایکتنجینی دها آتق اوزره
ایکین ضابطر طوهرق چامعدن بالاخراج همان
اعدام اولتندر :

بوسوه صدک کویا برماری طرفندن اجرایی
و «تاریخ جودت» [۳] ک بوندن بشقه معلومات
برمهمی ایله برابر پراز آشغایندنه استانبول
احوائی ناطق اولان شوسطراری یازمامی بزم
تاریخچلر مرک هوبت تحریره سی بیلترجه «ماتی»
عیددی شاملدر . تاریخ مذکور دیورکه :

[۴] . . . استانبوله کلی خلق جمیع ایدوب
خصوصیه صورکراری طمرمارده مظالم و تعدیات
حددن زیاده واستانبولده قولایله کچمک قیورلی
کشاده اولغین حرطرفدن اهالی درسعاته توادد
وتوطنه رغبت ایدورک ریادین یچیری زراعتی ترک
ایله فوج فوج درسعاته توادد ایشکند [۵]

[۱] بدی مادمده هبات اولوب «زایغناخ»
متارکمی اساسی اوزرنه بنا ایدیلندی . اوستریا
استیلا ایلدیی اراضی دوات علیه رد ایدیلور .
کمالاً بی طرف قارلق روسیه معاونت ایچکدن
واز کچوردی .

[۲] زشتوی معاهدهسی تعقیباً «۱۲۰۶»
«بدان» ک زشتوی ایدلمدنه روسلر ایله عقد
ایدیلن معاهده درکه اون اوج مادمده تجمددیلور ،
معاهده مذکوره ایله ماهدات قیعه تجمددیلور ،
روسلر استیلا ایشکند اراضی بی «اوپا ف»
ایله «بوغ» و «دینبر» نهرلی آراستمدی
الیه مستثنی اولق اوزره «بندر» «آفکرمان»
«کلی» ، «اسابیل» موقعلری اعاده ایلور ،
رومانیا بکاکلری به ورلش اولان امتیازات طرفندن
تصدیق اولونور و کرجستانه قارشی دولت علیه نیک
نفوذ ومداخله سی قصر ایدیلورک غرب اوپا فلیک
نیجوازاته قارشی روس تجارتک تحت تأمینه آلمشی
تمه ایدیلوردی .

نیجه و روسیه نیک عقد مصالحه ده استیلا لاری
ایستان و فرانسه احوال داخلیه سیندن نشأت
ایدیلوردی .

[۳] ۵ جلد ۲۵۹ صفحه

[۴] (مقدمات) ک (احوال ملکیه) عنوانی
مقاله سه نظر اولنه

اراضی خالی قارلق طمرمرل خراب اولدیی مثالب
درسعاتده دخی جمیت بشره تکثر ایدورک
ولای دولت علیه نیک اوقاق درسعات سکت سنک
ذخائر ولوازماتی تدارک داعیه سته عبور اولغین
امور مهمتک قطیلنه بادی اولدنه صورکه بونجه
ناسک اجتماعی نیجه ، فساد و فکارهک وقوعته بادی
وحریق و سرفت مثالب خسارده مژده اولوب
آنجق اوتدنبیری اوج سنده برکده اسواق
ودکاکین وامکنه وساکن قنقیش اولهوق بومدت
ظرفنده وارد اولان اشخاص مملکتلرینه اعاده
اولسوز . . . الخ]

امده راسم

ملیت قهرمانلری

ماها ماغاندی [۱]

□□□□

عزت و اسارت طو براغنه ،
قانی دوللر وادی فکرلر دیارینه .
زمانه میدان اوقویان قوملره ،
تکرار دوغان هنده .

مسیحک محکومچی سنه دوریه سی مناسبیه .
(۱۸ مارت ۱۹۲۲)

قویو کستانه زنگنده ایکی ساسکی کوز ،
کوجوک ، تحیف بر آدم . بویوک بلکن قولایقی
ضعیف برجه ره ، باشنده بیاض برتاقیه ، صیرتده
بیاض ، قابا قاشد بر البسه ، آفایلی جیپلاق ،
یالکیز برنج و میوه ییز .

کچن کاون نایده اثرای (غاندینک انجا کاهی)
زایرت ایدن تاغور اوغودویی بو آتی غاندیه
تطبیق ایشددر . صود باشقه بر می ایچیز ،
دوشه اوستنده یایاز . آز اوپور . بلاقطعاع
چالیشیر . صانکه وجودنیک هیچ قییتی بو قدر
اونده ایلک کوزه جاپان حال «بویوک بر صیر
و بویوک بر عبت اقامه سیدر» . «پرسون» او
۱۹۱۳ سته سندمجنوی آفریاده کوردیی آتده

[۱] هند اهالیسی غاندیی «ماها» کله سنک
لغوی مناسبیه توسیم ایشددر :
ماها : بویوک ، آتما روح ، دیکمر ،
بو اسم «اوپانیاد» لرده مذکوردر و خالق اعظم
معناسی معیددر . عین زمانده اشتراک غایوجیت
نیجه سنده لوشکلر لرشنره اطلاق اولنور :
او نورانی وحدتدر ، هرشیک خالقیدر ، ماها تاددر ،
هر زمان اوقامک قیینه موجوددر ،
قلبندن حدسندن ، ذکادن مامهدر .

اونی طایبان لایوت اولور .

(اوپانیادشالر ، اون پنجهی آیت)

بیله . . . کندی حقدنیک حکملری متواضانه ددر .
متردد کوریتیک و «یا کدم» دینه جک قیدر
خاطرینه «فرانتوا داسیز» [۱] کلشدر .
غاندی ملایم طبیعتی و تریه ایدر ، دینلرینه قاشی
موسوسدر ، خطاری هیچ صافلاماز ، اوزلاجه
نادر ، هیچ بیلز ، دیلوماتانی هیچ بو قدر ،
خطایات تأثیرلری قاجیزر ، دها دوغریسی موسوزله
تأثیر اجرا لوقی عقله بیله کیتیرنر . بلذات
کندی طرفدن تحریک ایدیلن دوستی مولانا
شوکت عابیکیلو وجودیه حافظه اولماسه ،
بعض کونلر کندی کوجیک جسمی ده اتمی
ممکن اولان خاقی تاشرلندن ایبره نیر . «پرستکاری
اولان اهالی اونی تماماً حسیته ایدر» . کیزه
اعبادی اولمادی ویشی برالغیش خلقندن نفرت
ایندی ایچون «امر ویرن کوجوک» ، ساکت
سسی «دیکهره کندی آرقنده راحت و ازواده
مسعود بولور . . .

اوج بوزمیلیون کیتی آیالاندبران ، بریتانیا
ایرهارلورانی صاوان و ایکی بیک سنه قیین
بر زماندن بری سیاست بیزک الک قولتی حرکت
اخلاقیه سی وقوعه کتیرن آدم ایشته بویله برآمددر .

حقیق اسمی «موهان داس قارامشاند غاندی»
دروای تشرین اول ۱۸۶۹ تاریخده ، هندستانک
شمال غربیسنده ، عمان ساحلنده ، نیم مستقل
کوجوک حکومت داخلنده کائن «بوانداری»
دویمشدر . بدزی قارامشاند غاندی ، مملکتک
باش وکیل ایدی . محبلی ذکی و منوردی ،
فقط یوسک طبقه منسوب دکدر . عالمی
هندو دینک «زاین» مذهبه سالکید ، بومدهیک
اک بویوک عده سی ایسه غاندیک بالاخره کال شته
ترویج ومداغه ایشدیی «آهیمسا» [۲] ایدی .
زاینیستر نظرنده ذکادن اول محبت ، قولی
اله ایصال ایدیلور . عالمده منتظم «رامایانا»
اوقونیردی . غاندی ایلک تریه سنی ، آکندیه
«ویشنو» تعصباتی تکرار ایدیرن بر «براهمن»
دن آکشددر ، فقط «سانسقریت» لسانده هیچ
بر زمان بد طولا صنایع اولمادیغه بالاخره
تأسیس ایشی اوزرنده بک بویوک تأثیر اجرا ایشی
انکیز تریه سته قارشی بوندن طولای بک جوق
کین بیله مشددر . بونکلر برار هندو کتیمه قدیم
[۱] فرانتوا داسیز «فرانسیکن» تارک
دنیا لریک بیریدر .
[۲] آه اادات نیدر ، هیمسا ، فنانق باقی دیکددر .
آهیمسا : نفسه غدر اجمک . تجر اجمک
معنانه کلیر . زاینیزمک یانیس ماها راوا ، بودا
وغاندی اوزرنده بک بویوک تأثیر اجرا ایشی
اولان «ویشنو» طرفتنک شخاری طرفندن بلخا
تأید ایدیلن آهیمسا هندو دینک اک قدیم
پرسنیلونددر .

حقدنه واسع معلومانی وارد ، فقط اولری
ترجهرندن اوقومشدر .
چو جوتکن اولمش [۱] ویکری باشنه کلنجه
لودنه دارالانوزنده ، حقوق مکتبده تحصیلی
اکمال ایچون انکرتبه کیتمشدر .
غاندینک یک دیندار اولان والدهسی اوغلنک
حرکتندن اول اولنلار این مذهبیک اوج اساسنه
رعایت ایدمکجه ، بقی شراب ایچمه کجه ،
پیه کجه و جنسی مناسبتلرده بولغا بجه دائر
وعد آلمشدی .
غاندینک آوروپاده دیکر دینلری ده تیرم ایتدیکی
بویتماندن ، هندو وخرستیان دینلری یکدیگرینه
ترجیمده برآن ترد ایدمک قدر متاثر اولدینی
ایراد ایلدی نظفلردن برنده کورودور . فقط او
« کندلی ایچون سلامتک هندو دیندن کلهجکی »
آکلامتدر .
غاندی ۱۸۶۹ سنه سنده هندستانه دوندی
و بومبای حکمه غایب تده آوقوات اولدی . بر
قاج سنه سوکره « غیر اخلاق » عد ایتدیکی
مسککندن اولز کچدی . اساساً او مسکی اجرا
ایدرکده کندینه حقیر کوروش ایشلری رد
ایدردی .
هند اکابر رجاندن بمبای غاندیه دما او
وقلر ، مستبدلرکی وظیفه دایر تقابله بو -
لنورلردی ، مثلا : بومیانک « تاجسر قرال » ی ،
پایس « داد ایه » ایه پروتسز « قوغال » ی ،
هند ایچون دراندانه بر عتی ایلر طووشان بو
ایبی ذات ، وطنلرک مکمل آدولندن وهند
تربیه سی ایجا ایلدن بری اولان قوغال ایه
هند ملیتورلرکک بایسی اولان داد ایه -
(غاندی اولنر حقدنه بوسورنه شهادت ایدر)
داد ایه ، غاندینکی کیتبک حرارتی تحیریه
ایتکدن سوکره « آهیمسا » مک حیات عمومییه
عملی بر طرزده اصل تطبیق ایدمکجه ۱۸۹۲
ده اوکا اوکره نمشدر . حیات عمومییه آهیمسا ،
- اگر بویای کلیمی برآرایه کیتیمک قابل ایه -
منفی قهرمانلی ، فائانه قارشی فائانه دکل محبتله
مقابله ایدن روسک جوشکارک سولیتدر .
هندک عاله عازی اولان بو فوئوتکار
کله تکرار عودت ایدمکجه .
غاندینک هندده وقوعه کیتدیکی حرکت ۱۸۹۳
ده باشلار وایکی دوریه آپریلر ۱۸۹۳ سنه سنندن
۱۹۱۴ سنه سنه قدر بو حرکتک صحنه واقعی
جنوبی آفریقاه ۱۹۱۴ سنه سنندن بری ده هندستاندر .
جنوبی آفریقاده یکری سنه سورن بو حرکتک
آدورپاده فضله عکسیر تولید ایچمه اولمای ،
رجال سیاسی مرک ، تاریخچو و سیرمک ، متکدرلر
[۱] مرکه خرابی سیلرین بری عد ایتدیکی
چو جوق ازدواجلری عالینده بالا غره مجا هداته
بولومشدر .

و حق مفکوره میل مرک ایتا باقی درجه ده دار
دوشوچیل اولدقلری کورستن بر دیلدر ، چونک
بو حرکت یلکزر فدا کارلرک اهمیت و دوا
اعتبارله دکل ، فقط نهای ظفری نقطه نظر ندن ده
زماندرده منلی بولوغایان بردستان زوحدر .
۹۱ - ۱۸۹۰ قارغلرند جنوی آفریقاده
وبالخاصه « نال » ده بو یوز ایلک بیک قدر هندلی
مترطندی . یالایرلرک مککیده بوسورنه جو -
غالیسی بیاضلرک اجنی دشمنلغی دعوت ایتدی
و حکومتده اتخا ایتدیکی تدابیرشده ایه بواله
ترجان اولدی . هندلیرک مهاجرتی منع ایتدی
و مملکتده ساکن اولانلری ده تهریراتک ایتدی .
آقیر ویرکولر وضع ایتک ، قحارت آمیز پولیس
امرلرینه تابع طووق ، مواجهه ناسده تذابیلرک ،
لشسه ایتک و بیاضلر مدینتی نامه یالما و تحریب
ایلمک کی اصول دایره سنده تطبیق ایتدیکی
تضییقات ایه هندلیرک حیاتنی تحمل ایلدن برشکل
افراغ ایتدی .
حکومتک خشین کتله کت قوته قارشی بوجودلرک
دستانی مجادله سی ایتنه اوزماندن اعتباراً باشلادی .
او دوردده آوقوات اولان غاندی آسپایرله
خلاف انسانیت معامله ایدلسنه دایر اولان نظامک
غیر قانونی اولدینی اتباه قاقیشدی واک شدید
برحافته رغماً دعوائی قازاندی . سوکره آفریقا
دوکی وطنده ایشلری ایچون قابل تحمل بولرژ حیات
تأمین ایتک ایستدی و اولنری دما ایل مدافعه
ایدمیلرک ایچون کندنی اونلرر محال تیلدی .
« بویا سبورغ » ده بارلی مشیرلری واردی .
بونلری ترک ایدمک قیرلرک سلوک ایتدی . سفیل
و ظلردیده هندلیرلر تشریک حیات ایلدی . اونلرک
معروض بولونقلری سوه معاملانه کندنی سینه -
سینه عرض ایتدی و بوئدن دولانی اونلری
تقدیس ایلدی : چوتکه اونلری « عدم مقاومت »
قانوننه تابع قلمشدی . حیرانی اولدینی « تولستوی » مک
یالانرینه نوبتاً « دوربان » جوارنده بر زراع
قولونسی تأسیس وهندلیری اوزاربه جلب ایدمک
کندیلرینه اراضی ویردی . فقیرانه باشابه جقلرینه
دایر مراسم مخصوصه ایه بین ایتیردی . بالذات
اک ذالیانه ایشلری کوردی . بوسوس خلق
اوداده حکومت قارشی سه لرحه کندنی مدافعه
ایتدی . هندلیرلر شلرندن چکیلمه مملکتک
حیات صنایعه سی عقامته دوجار اولدی .
بو ایلمک خرستیانلرک ایمپراطورلق رومانسه
قارشی تطبیق ایتکدرنه مشابه دئی بر غره وودی
بو غره و مواجهه سننده بر تورو سیر و شدت
قیریاوردی . فقط او خرستیانلردن یک آزی
تیکلیمه معروض بولونان ظالمه یاردم ایتکده قدر
وارپوردی . حال بوک جنوبی آفریقا حکومتی هر
نقوت مهم برتلمک قارشیسنده قالدی ایبه غاندی
هندلیرک معاملات عمومییه عدم اشتراک کندن
صرف نظرله هان عرض خدمت ایتدی . ۱۸۹۹ ده

بوئ محاربه سی اتاسنده غاندینک تشکیل ایتدیکی
هند سیلیب اجری طرفندن آتش ایتکده کورستیلن
جسارت ، اودو امر بویسندمای دغه موضوع
بحث ایلدی . ۱۹۰۴ ده « بویا سبورغ »
و با ظهور ایتدی ، غاندی بر خسته خانه آجیدی .
۱۹۰۶ ده مالال برلیری اختلال ایتیلر . غاندی ،
وجوده کیتدیکی تکریمه سی قلمه سنک باشنه کچرک
محاربه اشتراک ایتدی . مالال والیسی بوندن
دولانی غاندیه علناً تشکر ایتدی .
بو قهرمانجه خدمتله ، بیاضلرک کورستدرکی
شدید اجنی دشمنلغی بر تورو تخفیف ایدمده دی .
دفعله حبه آتیان و حق مالال محاربه لری ایچون
کندینه تشکر اولوندن یک آزی بر زمان سوکره
قلمه سنلرک محکوم ایدیلن ، قفسه قویلوب لارندن
و ایاقلارندن درکه باغلیان ، چینلین بر خلق
طرفندن تحقیر ایدیلن ، دوکلر ور دغه اولو
کی اولدینی برده و اقبال غاندی هر تورو اضطرابانی
و هر تورو حقارتانی طایندی . فقط ایمانی هیچ
برشی نکلده او غرامتادی و یالکس کوردی تطقیق
ایمانی تقویه ایتدی . غاندی ، جنوبی آفریقاده
شدت طرفنداری اولان هندلیرلر حوایاً مشهور
رساله سی ، « هندسا وراج » ی ، « هند هوم
رونی » ، قهرمانانه محبت انجیل ۱۹۰۸ ده یازدی .
مجادله بوئوشدنیله یکری سنه دوام ایتدی .
غاندی ، ۱۹۱۳ ده مالالان ترانسواله قدر تکرار
« عدم مقاومت » تشکیلاتی تأسیس ایتدی . بیکارچه
هندلی ایه برابر تکرار حبش ایلدی . بونلری
استیباب ایدمک درجه ده کنش حبسخانه لرموجود
اولادینی ایچون مدن اوچاقلری حبسخانه اتخا
ایدی . فقط بو سفر بوئون هندستان هبجانه
کلدی . دولی انکار عمومییه مقاومت ایدمک
جنوبی آفریقا حکومتی برستون ایتدی .
آرتی « بویوک وراج » ک بیکلمز متناقی ایه
سحر و سوسی تاثیرلری تمام اجرا ایش ، قوت ،
قهرمانجه ملائکت حضورنده دیز کوردی .
هندلی دعوا سنک اک شدید مخالفانندن اولان
وهندلیرلر علینده ، « کتاب الفظامات » ده مندرج
حقارت آمیز ملامدن هیچ برنی ملی ایچمه کجه
دایر بیاننده بولونان جنرال « س. موسس » ی
مخادمرک شتخندن دولانی بخنایر اولدینی بش سنه
سوکره اعتراف ایتدی . لورد « هاردینگ »
هندلی دعوا سنه مظاهرت ایتدی و تشکیل ایدیلن
برقومیسونجه هان هر نقطه ده غاندیه حق برلیدی .
۱۹۱۴ ده نفر ایدیلن بر قانونله اوج لیراتی ویرکو
لغو ایلدی و مالاله حرایشیجی اولدق چالیشمه
کله کج بوئون هندلیرلر حق اقامت بخش اولندی .
یکری سنه سورن فدا کارقلر سایه سنده
« عدم مقاومت » دستوری اعزاز غایت ایتدی .
مابعدی وار
« رومده برولام » دهر تهریرات